

Monumentnummer*: 510675

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **21 juli 1998**
Kadaster deel/nr **82751/31**

Woonplaats* **Bedum** Gemeente* **Het Hogeland** Provincie* **Groningen**

Locatiennaam **Westerdijkshorn** Locatieomschrijving **Westerdijkshorn**

Kadastrale gemeente* **Bedum** Sectie* **M** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **112**

Omschrijving**

Inleiding

TOREN met luidklok (1658) op oud kerkhof, omringd door knotwilgen en een gracht. De toren is volgens een gevelsteen in 1872 gebouwd in opdracht van de Hervormde Gemeente van Westerdijkshorn. Eerder stond op deze plek een kerk die in 1802 is afgebroken en de bijbehorende toren viel in 1872 onder de slopershamer. De huidige, in Eclectische trant opgetrokken toren kwam hiervoor in de plaats. Naast de toren, aan de zuidkant, staat een boerderij die vroeger als weem in gebruik was en een eindje verderop ten noorden ervan staat het voormalige diaconiehuis.

Tijdens de tweede Wereldoorlog werd de klok uit 1658 door de bezetters uit de toren gehaald, maar in 1946 kon hij weer op zijn oude plek worden teruggehangen. In 1902 is de toren gerestaureerd door de gebr. P. en J. Heemstra en in 1936, na blikseminslag, is hij hersteld door timmerman J. Heemstra, tevens hoofdcommandant van de Bedumer brandweer. De laatste restauratie vond plaats in 1976 door architectenbureau Van Wissen uit Groningen. Toren en kerkhof zijn sinds 1975 eigendom van de gemeente Bedum.

Omschrijving

Toren op vierkante basis, met in blokken gepleisterde onderbouw op een gepleisterde plint, met op de hoeken gepleisterde steunberen. Op de verdieping, aan alle vier zijden een spitsboogvlak van roodbruin metselwerk binnen een gepleisterde omlijsting met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

fronton, waarop een zinken vaas. De toren wordt bekroond door een achtkantige houten dakruiter met zinken koepeldak met bovenop een windwijzer met paard, belegd met bladgoud.

De entree tot de toren bevindt zich aan de westzijde en bestaat uit een dubbele houten paneeldeur met een spitsboogvormig bovenlicht, gevuld met decoratief houtwerk waarin twee spitsboogruiten zijn uitgespaard met een gietijzeren raampaneel ervoor. Boven de entree een gevelsteen waarop staat: Hervormde gemeente van Westerdijkshorn, 1872, Kerkvoogden: R.P. Haverkamp, J.P. Wigboldus, H. Klugkist Hzn., Notabelen: P.J. Bakker, J. Bruinius, W. Jonker.

In de gemetselde vlakken, aan alle vier zijden, een ijzeren boogvenster met gotische tracering en er boven een galmgat met houten galmborden, beide onder een rondboog. Boven het galmgat in de westgevel bevindt zich een ronde wijzerplaat van bladgoud (een kopie van de oorspronkelijke). De dakruiter heeft spitsboogvormige openingen die worden verbonden door houten hekjes met kruislings geplaatste stijlen.

In het INTERIEUR zijn van belang: in de klokkestoel een klok uit 1658 vervaardigd door W.J. de Vrij en het elektrisch aangedreven ijzeren uurwerk.

Waardering

Toren met luidklok van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als gaaf voorbeeld van toren met luiklok uit de tweede helft van de 19de eeuw
- vanwege de verzorgde eclectische vormgeving met neo-gotische elementen
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het gebouw
- vanwege de historische waarde voor de omgeving
- vanwege de ruimtelijke en functionele relatie met de begraafplaats (die van lokaal belang is)
- vanwege de beeldbepalende, verhoogde ligging
- vanwege de zeldzaamheid van voorkomen in de provincie Groningen

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerktoren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument